

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
Первомайський навчально-науковий інститут

Кафедра економіки, обліку та підприємництва

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**«Методологія, організація наукових досліджень та академічна доброчесність»
«Methodology, Organization of Scientific Research and Academic Integrity»**

Освітній рівень	другий (магістерський)
Статус дисципліни	обов'язкова
Галузь знань	G Інженерія, виробництво та будівництво
Спеціальність/спеціалізація	G11 Машинобудування (за спеціалізаціями) / G11.02 Двигуни та енергетичні установки
Освітня програма	Двигуни та енергетичні установки
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форма підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	українська
Викладач	Філіпішина Л.М., д.е.н, професор кафедри економіки, обліку та підприємництва
Контактна інформація викладача	e-mail: liliia.filipishyna@nuos.edu.ua
Консультації	На кафедрі економіки, обліку та підприємництва, очні, відповідно до графіку консультацій, індивідуальні

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Методологія, організація наукових досліджень та академічна доброчесність» належить до обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки здобувачів вищої освіти.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про методологічні основи наукового пізнання, логіку й етапи проведення наукових досліджень, а також на засвоєння принципів, норм і правил академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок щодо застосування методів наукового дослідження, організації та представлення результатів наукової роботи, а також виховання відповідального ставлення до дотримання принципів академічної доброчесності.

Передумовами вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок дисциплін з загальної та професійної підготовки: філософії, іноземної мови, фізики, хімії, математики, програмування, знань методів проектування та розробки інформаційних систем, методів аналізу і обробки експериментів, а також комплексних досліджень.

Програмні результати навчання:

РН 1 Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання новітніх методів та методик конструювання та проектування поршневих енергетичних машин та процесів в галузі енергетичного машинобудування для розв'язування складних задач професійної діяльності.

РН 2 Здійснювати пошук необхідної інформації у науково-технічній і патентній літературі, базах даних, інших джерелах з технологій і процесів у галузі енергетичного машинобудування, на їх основі, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію.

РН 3 Формулювати і розв'язувати складні інженерні, виробничі та/або дослідницькі задачі під час проектування, виготовлення і експлуатації енергетичного обладнання та створення конкурентоспроможних розробок, втілення результатів у інноваційних проектах.

РН 4 Розробляти і реалізовувати проекти у галузі енергетичного машинобудування та пов'язані з нею міждисциплінарні проекти з урахуванням технічних, економічних, правових, соціальних та екологічних аспектів.

РН 5 Створювати новітні технології та процеси і обґрунтовувати вибір обладнання та інструментів, з урахуванням обмежень в енергетичному машинобудуванні на основі сучасних знань в енергетичній та суміжних галузях.

РН 6 Використовувати методи моделювання, а також методи експериментальних досліджень з метою детального вивчення тепло- і масообмінних, гідравлічних та інших процесів, які відбуваються в технологічному обладнанні та об'єктах енергетичного машинобудування.

РН 7 Приймати ефективні рішення з інженерних та управлінських питань у галузі енергетичного машинобудування в складних і непередбачуваних умовах, у тому числі із застосуванням сучасних методів та засобів оптимізації, прогнозування та прийняття рішень.

РН 8 Розробляти, обирати та застосовувати ефективні розрахункові методи розв'язання складних задач енергетичного машинобудування.

РН 9 Формулювати та вирішувати інноваційні задачі галузі енергетичного машинобудування з урахуванням вимог до результатів, технічних стандартів, а також нетехнічних (суспільство, здоров'я і безпека, інтелектуальна власність, навколишнє середовище, економіка і виробництво) аспектів.

РН 10 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів досліджень та інновацій.

РН 11 Презентувати результати досліджень та інновацій, зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефаківців.

РН 12 Здійснювати ефективний захист інтелектуальної власності у галузі енергетичного машинобудування.

РН 13 Управляти складними робочими процесами у галузі енергетичного машинобудування, у тому числі такими, що є непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

Додаткові програмні результати навчання

ПРН 14. Уміння проектувати технологічні процеси механічної обробки деталей, вибирати обладнання, інструмент, оформляти технологічну документацію. Уміння розраховувати техніко-економічні показники поршневих двигунів.

ПРН 15. Уміння використовувати основоположну теорію та робочі методи розрахунку міцності механічних систем.

Тематичний план дисципліни

№ п/п		Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
			лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Методологічні основи наукового дослідження					
1	Тема 1. Методологічні основи наукових досліджень		2	2	7,5
2	Тема 2. . Системний підхід і системний аналіз.		2	2	7,5
3	Тема 3. Емпіричні методи наукового дослідження.		2	2	7,5
4	Тема 4. Експертна оцінка, метод “мозкового штурму”, морфологічний метод аналізу, метод асоціацій та аналогій, метод колективного блокнота і контрольних запитань, морфологічний ящик.		2	2	7,5
5	Модульна контрольна робота №1				
Змістовий модуль 2. «Технологія і організація наукового дослідження»					
7	Тема 5. Обробка та оформлення результатів наукових досліджень		2	2	7,5
8	Тема 6. . Форми відображення результатів наукових досліджень. Написання статті, тез доповіді, реферату		2	2	7,5
9	Тема 7. Методологія, логіка і методи досліджень		2	2	7,5
10	Тема 8. Особливості організації та проведення студентської науково-дослідної роботи		1	1	7,5
11	Модульна контрольна робота №2				
	Всього		15	15	60

Рекомендовані джерела інформації

1. Бхаттачерджи, А., & Ситник, Н. (2022). Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках (2-ге вид., перероб. і доп.). Київ: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського».
2. Верховна Рада України. (2025). Закон України «Про академічну доброчесність» № 10392.
3. Верховна Рада України. Закон України «Про науково-технічну інформацію» № 3322-XII (редакція від 19.04.2014). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>
4. Галян, О. В. (2023). Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність: Видання друге, перероблене і доповнене. Луцьк: Вежа-Друк.
5. Інтелектуальна власність та патентознавство досліджень: дослідження в соціально-економічних науках (2-ге вид., перероб. і доп.). (2022). Київ: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського».
6. Кодекс академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
7. Лищенко М.О., Данько Ю.І., Муштай В.А. (2022). Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності. Навчальний посібник. Сумський національний аграрний університет. Укл.: Лищенко М.О., Данько Ю.І., Муштай В.А. Суми: СНАУ, 170 с.
8. Мамич, М. В., Шевченко-Бітенська, О. В., & Кісельова, А. А. (2024). Основи наукових досліджень та академічна доброчесність: практикум для підготовки до аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спец. 035 «Філологія» [Електронний ресурс]. Одеса: Фенікс.
9. Методологія і методи наукових досліджень та академічна доброчесність: методичні матеріали до освітнього компоненту для здобувачів спеціальності Дошкільна освіта / уклад. Л. О. Варяниця. Полтава : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2025. 51 с.
10. Рашкевич, Н. В., & Отрош, Ю. А. (2022). Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків.
11. Тоцька, О. Л. (2023). Основи наукових досліджень та академічної доброчесності: методичні вказівки до практичних занять [Електронне видання]. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки.
12. Krásničan, V., Gaižauskaitė, I., Bülow, W. et al. (2024). Transition from Academic Integrity to Research Integrity: The Use of Checklists in the Supervision of Master and Doctoral Students. J Acad Ethics 22, 149–161. <https://doi.org/10.1007/s10805-023-09498-0>

Інформаційні ресурси

1. Автореферати дисертацій Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/data_base/.
2. Бази даних ACADEMIC SEARCH COMPLETE на платформі EBSCO. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://search.ebscohost.com/>.
3. Український інститут інтелектуальної власності. URL: <http://www.uipv.org>
4. EndNote - Clarivate Analytics. URL: <https://access.clarivate.com>.
5. Web of Science. URL: <http://login.webofknowledge.com>.
6. Web of Science Researcher ID. Publons. URL: <http://researcherid.com>.

Критерії оцінювання результатів навчання

Рівень засвоєння матеріалу дисципліни здійснюється шляхом проведення поточного модульного контролю (ПМК), який передбачає виконання тестових завдань різного рівня складності, захист звітів з практичних робіт, виконання індивідуального завдання, а також оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Підсумкова оцінка з дисципліни формується на підставі результатів поточного (модульного) контролю, виконання та захисту практичних робіт, виконання індивідуального завдання і самостійної роботи. За всі контрольні заходи протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 100 балів.

Підсумковий контроль з дисципліни здійснюється у формі заліку. Залік виставляється за результатами поточної навчальної діяльності протягом семестру за умови своєчасного та якісного виконання всіх передбачених програмою видів робіт і набрання мінімально встановленої кількості балів. Мінімальна кількість балів для отримання заліку становить 60 балів.

Практичні роботи	Критерії оцінювання
4	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.

4-3	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
2	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв'язує задачу користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки
1	Студент складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	Студент не розв'язує задачі
	Максимальна оцінка студента за даний компонент програми у першому модулі 50 балів (4 роботи по 5 балів), у другому модулі 50 балів (4 роботи по 5 балів)

Поточний модульний контроль

Поточний модульний контроль										
Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал МК1	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Бал МК2	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Форма контролю		Максимальна кількість балів								
		Денна форма					Заочна форма			
Модуль 1										
Виконання завдань	практичних	4x5=20					1x20=20			
Поточний контроль	модульний	1x20=20					1x20=20			
Самостійна робота		10					10			
Всього		50					50			
Модуль 2										
Виконання завдань	практичних	4x5=20					1x20=20			
Поточний контроль	модульний	1x20=20					1x20=20			
Самостійна робота		10					10			
Всього		50					50			
Всього		100					100			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика навчальної дисципліни

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання відповідного виду навчальної роботи.